

רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם היו עושים כך, אף הם היו מרביין שופכי דמים בישראל, שלא ירתעו מהעונש בבית דין (23).

גמרא:

ומדייקת הגמרא מהרישא של משנתנו, ששנינו בה, הבורח וחזר ובא לפני אותו בית דין אין סותרין את דינו.

משמע כי דוקא לפני אותו בית דין הוא דאין סותרין, ולא דנים אותו מחדש.

הא אם בא הנידון לפני בית דין אחר — סותרין דינו, ודנים אותו מחדש.

ומקשינן סתירה במשנה:

הא תני ספא: כל מקום שיעמדו שנים, ויאמרו מעידין אנו באיש פלוני שנגמר דינו בבית דין פלוני, ופלוני ופלוני עדי, הרי זה נהרג.

ומשמע שאף בבית דין אחר אין סותרין את

דינו!

ומתרינין: אמר אביי: לא קשיא.

כאן, ברישא, מדובר שבית הדין השני (24) שבא הנידון לפניו, היה בארץ ישראל, והדין הראשון היה בבית דין שבחוצה לארץ.

ולכן אם בא לבית דין אחר שבארץ ישראל, סותרין את דינו שנידון בחוץ לארץ.

ואילו כאן, בסיפא, מדובר שאף בית הדין השני היה בחוץ לארץ, ולכן אין סותרין דינו.

ומביא אביי מקור לחילוק הזה:

דתניא, רבי יהודה בן דוסתאי אומר משום רבי שמעון בן שטח: נידון שברה מבית דין שבארץ ישראל לחוצה לארץ, אחר שנגמר דינו, ובא שם לבית דין אחר — אין סותרין את דינו.

ואילו אם ברח מבית דין בחוצה לארץ ובא לבית דין אחר בארץ ישראל — סותרין את

דין. ולכן אמרו שלא נהרג אדם, אך ודאי יענש עד שימות.

ואילו רבן שמעון בן גמליאל סבר, שזה גופא, שמיתות בית דין חמורות יותר, רק הן מרתיעות את הרוצחים, ולא מיתת עצמו בכיפה. ולכן החשיכם כמרבנים שופכי דמים בישראל. ואין כוונתו דוקא לשופכי דמים, שהרי בכל העבירות שיש בהם חיוב מיתה בטלה ההרתעה, אלא שנקט את העוון החמור ביותר שהוא רע לשמים ולבריות. תוס' יו"ט

24. הרמב"ם (סוף פ"ג מסנהדרין) כתב: אם היו אותו בית דין עצמם שנגמר דינו בפניהם, אין סותרין את דינו, אף על פי שגמרו דינו

וטעמו, מדאמרינן בסנהדרין [מב א], שצריך לקיים בו "יד העדים תהיה בו בראשונה", ולכן אם נקטעה ידם פטור. ורק רוצח התמעט מדין זה, דכתיב "מות יומת הרוצח", מכל מקום!

ומובן בזה למה אמר שמואל בסנהדרין [מה א] שמשנתנו מדברת על אותם העדים הראשונים כך משמע במאירי.

וכך מבאר תפארת ישראל על המשניות.

ובתוס' יו"ט ביאר, שמעידים מי היו העדים הראשונים, שאולי ניתן להזימם או להכחישם.

23. וכתב התפארת ישראל, שרבי עקיבא ורבי טרפון לא חששו לכך, כי מכניסין אותן לכיפה, ורק אין זה נחשב שבית דין הורגים במיתות בית